

PROCEEDINGS OF THE
VII INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND THEORETICAL CONFERENCE

SCIENTIFIC FORUM:
THEORY AND PRACTICE
OF RESEARCH

31.01.2025

VALENCIA
KINGDOM OF SPAIN

with the proceedings of the

VII International Scientific and Theoretical Conference

**Scientific forum: theory
and practice of research**

31.01.2025

Valencia, Kingdom of Spain

Valencia, 2025

UDC 082:001
S 40

 <https://doi.org/10.36074/scientia-31.01.2025>

Chairman of the Organizing Committee: Goldenblat M.

Responsible for the layout: Bilous T.

Responsible designer: Bondarenko I.

S 40 **Scientific forum: theory and practice of research:** collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference, January 31, 2025. Valencia, Kingdom of Spain: International Center of Scientific Research.

ISBN 979-8-88955-787-6 (series) Bowker

DOI 10.36074/scientia-31.01.2025

Papers of participants of the VII International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Scientific forum: theory and practice of research», held on January 31, 2025 in Valencia are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 413 dated June 12th, 2024).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0) at the www.previous.scientia.report.

UDC 082:001

© Participants of the conference, 2025

© Collection of scientific papers «SCIENTIA», 2025

ISBN 979-8-88955-787-6

© NGO International Center of Scientific Research, 2025

CONTENT

SECTION 1.

ECONOMIC THEORY, MACRO- AND REGIONAL ECONOMY

АНАЛІЗ РОЛІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УПРАВЛІННІ ІНВЕСТИЦІЙНИМ КЛІМАТОМ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОСТУЛАТИ Вакулич М.М.	12
КРАЦІ СВІТОВІ ПРАКТИКИ ВПРОВАДЖЕННЯ СМАРТЕКОНОМІКИ Мельник Л.С., Мусали Муса Іслам огли	15
РОЛЬ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ У РЕГІОНАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ Ярема Л.В.	20

SECTION 2.

ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND SERVICE SECTOR

ECONOMIC ACTIVITY OF TRADE ENTERPRISES DURING THE CRISIS Belimenko O.I.	27
IT ENTERPRISES QUANTITATIVE RISK ANALYSIS METHODS Ostapets A.	29
ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Ємельянов О.Ю., Машковський М.А.	33

SECTION 3.

FINANCE AND BANKING;

TAXATION, ACCOUNTING AND AUDITING

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ Боднар О.В., Сливінська О.Б., Стемковська І.В.	36
ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ Бондаренко Н.М., Сесь А.Ю.	42
ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ Стемковська І.В., Сливінська О.Б., Зінич О.М.	46

SECTION 4.

MANAGEMENT, PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ З РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВИТИ Лєвцов В.В., Кубицький С.О.	53
МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙ У РОЗВИТКУ ГРОМАДСЬКОГО ТА БІЗНЕС-СЕКТОРУ: ВИКЛИКИ ТА ПРІОРИТЕТИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ Кіщун А.С.	59
СТАНОВЛЕННЯ СЛУЖБИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ Лазор М.О.	63

SECTION 5.

SOCIAL WORK AND SOCIAL WELFARE

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Літвінов В.І.	66
--	----

SECTION 6.

INTERNATIONAL RELATIONS

DIGITAL TRANSFORMATION, INVOLVEMENT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE Kovalenko V.	72
УНІВЕРСИТЕТИ ЯК КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ ГЛОБАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПОШИРЕННЯ ЗНАТЬ І ТЕХНОЛОГІЙ Поворозник М.Ю.	77

SECTION 7.

LAW AND INTERNATIONAL LAW

АЛГОРИТМ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ «ЗЕЛЕНА КІМНАТА» ТА МОДЕЛІ «БАРНАХУС» У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ЗА УЧАСТЮ НЕПОВНОЛІТНІХ Пчеліна О.В., Пчелін В.Б.	80
ЕЛЕКТРОННІ ДОКАЗИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ Луцик В.О.	84

ЗАКОНОДАВЧІ НОВЕЛИ У СФЕРІ ДЕМОКРАТИЧНОГО ЦИВІЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ Вітровчак В.Г.	87
КЛІМАТИЧНЕ ПРАВО У КРИЗОВІ ЧАСИ: СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ, ДОСВІД УКРАЇНИ Карнаух А.В.	91
ОКРЕМІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ПОРУШЕННЮ АВТОРСЬКИХ ПРАВ В ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ Аблаєв Б.А.	94
ОСОБЛИВОСТІ МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ Левченко А.М.	98
ПАРАДИГМА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВ У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ Білецький Є.В.	102
ПРАВОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ ГРУПИ ПОМПІДУ ЯК ОРГАНУ МІЖНАРОДНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В БОРОТЬБІ З НАРКОЗЛОЧИННІСТЮ Бірюков Р.М.	105

SECTION 8.

INSTITUTE OF LAW ENFORCEMENT, JUDICIAL SYSTEM AND NOTARY

ПРОБЛЕМИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В СИСТЕМІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ Зіневич А.М.	108
---	-----

SECTION 9.

MILITARY SCIENCES, NATIONAL SECURITY AND SECURITY OF THE STATE BORDER

РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОМАГНІТНОЇ БОРОТЬБИ: ІННОВАЦІЇ В ДОМІНУВАННІ СПЕКТРУ, ОБОРОННИХ ТЕХНОЛОГІЯХ І ЗАХИСНИХ СИСТЕМАХ Новіцький П.С., Степаняк М.В.	112
--	-----

SECTION 10.

BIOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

BIOLOGICAL EFFECTS OF PLANT GROWTH REGULATORS ON THE PRODUCTIVITY AND QUALITY OF ROOT CROPS Bibko O., Piuk N.	116
---	-----

БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОРАЛЬНИХ ДИЛЕМ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СУСПІЛЬСТВО
Бутенко Є.Ю., Швець О.Г.118

SECTION 11.

AGRICULTURAL SCIENCES AND FOODSTUFFS

EFFECT OF MOISTURE LEVELS ON HEIGHT GROWTH AND LEAF SURFACE
FORMATION OF FINE FIBER COTTON CULTIVARS
Nazarova F.I.125

УСТАНОВКА ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ
ШЛІЦЕВИХ З'ЄДНАНЬ В АГРАРНІЙ ТЕХНІЦІ
Фльонц О.129

SECTION 12.

GENERAL MECHANICS AND MECHANICAL ENGINEERING

ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ПОДРІБНЕННЯ БУЛЬБОПЛОДІВ
В КОРМОВИРОБНИЦТВІ
Чвартацький І.І., Чвартацький Р.І.134

SECTION 13.

AUTOMATION AND APPLIANCES MAKING

АВТОМАТИЗОВАНИЙ МОДУЛЬ ПРОТИПОЖЕЖНОГО ЗАХИСТУ
КОНТЕЙНЕРОВОЗІВ
Сандлер А.К., Дрозд О.В.139

SECTION 14.

ELECTRONICS AND TELECOMMUNICATIONS

МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ОПТИЧНИХ КАБЕЛІВ ЗА
РАХУНОК ПОЛІПШЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ОПТИЧНИХ ВОЛОКОН
Мадінов М.Л.146

SECTION 15.

COMPUTER AND SOFTWARE ENGINEERING

ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ВДОСКОНАЛЮВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ
СИСТЕМ ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ
Веселовська Г.В., Шулежко О.Е.149

SECTION 16.

SYSTEM ANALYSIS, MODELING AND OPTIMIZATION

АНАЛІЗ СЕГМЕНТАЦІЇ СМУГ НА МОБІЛЬНИХ ПРИСТРОЯХ: ОПТИМІЗАЦІЯ
АЛГОРИТМІВ ДЛЯ ОБМЕЖЕНИХ РЕСУРСІВ

Древич Л.О. 151

ВПЛИВ РАДІОАТАК НА МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОГО РУХУ БПЛА

Науково-дослідна група:

Романюк Л., Карташов В., Чихіра І., Головка А. 156

SECTION 17.

INFORMATION TECHNOLOGIES AND SYSTEMS

EVALUATION OF GNN ALGORITHMS EFFECTIVENESS FOR RISK ASSESSMENT
IN THE INSURANCE AREA

Lutsenko O.V. 158

ЗАПОБІГАННЯ ПРОФЕСІЙНИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ: СУЧАСНІ МЕТОДИ
ДІАГНОСТИКИ І ПРОФІЛАКТИКИ

Білаш В.Ю. 163

SECTION 18.

TRANSPORT AND TRANSPORT TECHNOLOGIES

WAYS OF ADAPTATION OF NATIONAL RAILWAYS TO EUROPEAN
REQUIREMENTS AND PROSPECTS FOR THEIR DEVELOPMENT

Bielova A., Orlovska A., Kochedykova A. 173

УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ ПЛАНУВАННЯ СМУГИ ПРОВІДКИ ТА
МАРШРУТІВ СУДЕН

Дудченко С.В. 176

SECTION 19.

SOCIOLOGY AND STATISTICS

PUBLIC OPINION AS A FACTOR OF POLITICAL DYNAMICS

Shedyakov V.E. 180

ТЕОРІЯ ШТРАУСА-ГОУВА: ВІД ВЕЛИКОГО ПОКОЛІННЯ ДО ПОКОЛІННЯ
БЕТА

Базір В.Б., Расюк Е.В. 187

SECTION 20. PHILOLOGY AND JOURNALISM

TEMETÉSI SZOKÁSOK A SZŐLŐSVÉGARDÓI CIGÁNYSÁG KÖRÉBEN Нодь Н.Й.	192
THE ROLE OF LANGUAGE IN PROFESSIONAL GROWTH AND COMMUNICATION Tkach A., Tkach M.	202
TRAINING OF FUTURE TRANSLATORS ACCORDING TO THE CURRENT TRENDS IN THE TRANSLATION INDUSTRY Ihnatenko V.	205
ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ ПРОТЕСТНИХ РУХІВ БРИТАНСЬКОЮ НОВИННОЮ КОМПАНІЄЮ BBC НА МАТЕРІАЛІ ПРОТЕСТІВ У ВЕНЕСУЕЛІ Гундерук О.О.	207
ПОКАЗ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОВІНЦІЇ У ДЕТЕКТИВАХ ВАСИЛЯ ДОБРЯНСЬКОГО Чорний І.В., Чорна В.Л.	210
СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТОПОНІМІЇ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ФЕНТЕЗІ Колініченко А.А.	212

SECTION 21. PEDAGOGY AND EDUCATION

CHALLENGES IN LEARNING ENGLISH FOR MEDICAL PURPOSES IN HIGHER MEDICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS Grusha L.O.	216
INNOVATIVE APPROACHES, FORMS, METHODS AND TECHNIQUES OF TEACHING IN ENGLISH CLASSES FOR CREATIVE THINKING SKILLS DEVELOPMENT Dubrova O.	220
INNOVATIVE TEACHING TECHNOLOGIES IN ENGLISH LESSONS IN JUNIOR AND SECONDARY SCHOOLS Kosse N.P., Hirniak V.S.	224
NEW CHALLENGES AND GOALS OF SPECIAL EDUCATION TEACHERS' TRAINING IN THE USA Shumaieva S.	229
ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСУ GOOGLE SITES ДЛЯ ФАСИЛІТАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Марусяк В.В.	231

ДО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАТЕМАТИЧНОЇ ОБДАРОВАНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ Карапузова Н.Д.	235
ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ІНСТРУКТОРІВ Логвіненко О.Ю.	237
ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Луканьова Л.О.	239
МОДНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ: ПРОСТИЙ STEAM-ПРОЄКТ ДЛЯ ЮНИХ ДИЗАЙНЕРІВ Патріман Н.Г.	241
НОРМУВАННЯ ПРАЦІ В ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ТА НА ПІДПРИЄМСТВАХ Кирик О.	244
ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕАТРАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ У ШКОЛЯРІВ Дзьоба М.В.	250
ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ Чабан І.В.	256
РОБОТА З ТЕКСТОМ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ Мунтян О.О.	259
РОЛЬ ДІЛОВИХ ІГОР У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ Литньова Т.В.	263
ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗЗСО ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕМИ «ОВОЧІ ТА ФРУКТИ» НА ОСНОВІ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ Сембрат А.Л.	266

SECTION 22.

PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY

CHARACTERISTICS OF EFFECTIVE SELF-REGULATION COMPONENTS IN SPORTS ACTIVITIES Gakh R.	271
FOMO ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОСТІ: ВПЛИВ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я НА РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ Чедрик Н.І.	273

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА ОЗДОРОВЛЕННЯ: СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ТА ІНТЕГРАТИВНА ТЕРАПІЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ЧЕРЕЗ ТЕРАПЕВТИЧНУ КОРЕКЦІЮ ПСИХОБІОЛОГІЧНИХ КОНФЛІКТІВ	
Потебенко О.А.	280
РОЛЬ ТЕМПЕРАМЕНТУ В УСПІШНОСТІ АДАПТАЦІЇ ДО НОВИХ УМОВ ЖИТТЯ	
Москаленко І.	285
СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ АГРЕСІЯ ТА АГРЕСИВНА ПОВЕДІНКА В ПСИХОЛОГІЇ	
Майданенко С.В., Завадська А.О.	290

SECTION 23.

MEDICAL SCIENCES AND PUBLIC HEALTH

INFLUENCE OF ENDOTHELIN SYSTEM GENE POLYMORPHISMS ON ISCHAEMIC ATHEROTHROMBOTIC STROKE DEVELOPMENT	
Scientific research group: Kiriienko O.V., Rozmaita O.S., Chaikin R.I., Nosov A.M., Oleshko T.B., Oleshko O.M. ...	293
THE ROLE OF ULTRASOUND DIAGNOSTICS IN ASSESSING BRAIN FUNCTION IN NEWBORNS	
Petrova K.	295
ОЦІНКА ВПЛИВУ ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНА PAI-1 НА АКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ПРИРОДНИХ АНТИКОАГУЛЯНТІВ ПРИ НЕВИНОШУВАННІ ВАГІТНОСТІ НА РАННІХ ТЕРМІНАХ ГЕСТАЦІЇ	
Панов В.В., Дука Ю.М.	298
УДАРНО-ХВИЛЬОВА ТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ: ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДРУНТЯ, МЕХАНІЗМИ ДІЇ, КЛІНІЧНІ МОЖЛИВОСТІ	
Нечаєв В.Ю., Бондаренко С.В.	302

SECTION 24.

PHARMACY AND PHARMACOTHERAPY

ANXIOLYTIC POTENTIAL OF 1-METHYL/4-(TERT-BUTYL)-2'-(CYCLOALKYL/HEPTARYL)-6'H-SPIRO[PIPERIDINE/CYCLOALKANE-4,5'/1,5'-[1,2,4]TRIAZOLO[1,5-C]QUINAZOLINES]	
Antypenko L., Shabelnyk K., Antypenko O.	307

SECTION 25.

PHYSICAL CULTURE, SPORTS AND PHYSICAL THERAPY

ВИЩА ОСВІТА, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА ОЗДОРОВЧИЙ ФІТНЕС: ВІДПОВІДНІСТЬ СУЧАСНИМ ТЕНДЕНЦІЯМ	
Антіпова Ж.І., Барсукова Т.О.	311

ЕМОЦІЙНИЙ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ІНТЕЛЕКТ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК КОМПОНЕНТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ

Кузів О.О. 315

SECTION 26.

HISTORY, ARCHEOLOGY AND CULTUROLOGY

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ФЕНОМЕНА ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Ордіна Л.Л. 319

ПОЛІСЕМАНТИЧНІСТЬ КВІТКИ ТЮЛЬПАН У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

Іщенко О.М. 322

SECTION 27.

ARCHITECTURE AND CONSTRUCTION

USE OF HEAT PUMPS IN THE CLIMATIC CONDITIONS OF UKRAINE

Korchagin M. 326

SECTION 28.

CULTURE AND ART

METHOD OF PRACTIC ANALYSIS OF THE TECHNIQUE OF COMPLEX TRICKS INTO INDIVIDUAL ELEMENTS FOR TRAINING PROFESSIONAL JUGGLERS

Sharykov D., Kuts S., Kuts V. 328

SOME DOCTRINES ABOUT THE ORIGIN OF MUSICAL ART

Zhang Hui 332

TRADITIONAL AND INNOVATIVE APPROACHES IN SOLVING THE DESIGN OF TEMPORARY BAMBOO PAVILIONS

Wang Han 336

ЛЕКСИКА УКРАЇНСЬКОЇ БІОГРАФІЧНОЇ ДРАМИ

Цисельська О.В. 339

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ З МАЙБУТНІМИ ЕСТРАДНИМИ ВОКАЛІСТАМИ В КЛАСІ ФОРТЕПІАНО

Гусар Д.О. 343

ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ В СКУЛЬПТУРІ ТА ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ: РОЛЬ ГАРМОНІЇ ТА БАЛАНСУ В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ

Брильов С.В., Глухенький І.І. 346

СУЧАСНІ ПОЛЬСЬКІ МИТЦІ, НАРОДЖЕНІ У ЖИТОМИРІ (УКРАЇНА)

Роговська Є.В., Борисенко Н.С. 350

Брильов Сергій Володимирович

старший викладач кафедри дизайну

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Україна

Глухенький Ігор Іванович

старший викладач кафедри скульптури

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури, Україна

ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ В СКУЛЬПТУРІ ТА ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ: РОЛЬ ГАРМОНІЇ ТА БАЛАНСУ В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ

Вступ Композиція є фундаментальним поняттям у світі мистецтва і дизайну, яке відіграє ключову роль у створенні гармонійних та виразних творів. Її важливість полягає у здатності забезпечувати цілісність і взаємозв'язок елементів, незалежно від жанру чи форми мистецтва. Слово «композиція» походить від латинського *compositio*, що означає «твір», «складання» чи «зв'язок», і має дві основні інтерпретації: як процес побудови художнього твору та як результат цього процесу — сам твір. У обох цих аспектах композиція виступає не лише інструментом, а й головним організуючим принципом, який формує зміст та візуальну естетику роботи.

У сучасному мистецтві композиція є інструментом, який дозволяє художникам і дизайнерам ефективно передавати зміст, ідеї та емоції. Завдяки гармонії та балансу, які є її основними принципами, композиція перетворює набір окремих елементів у цілісний витвір, що викликає в глядача відчуття завершеності, естетичного задоволення та глибокого осмислення. Ці принципи є універсальними і залишаються незмінно важливими як для традиційних форм мистецтва, таких як скульптура, так і для сучасних напрямів, наприклад, графічного дизайну [1], [4].

У скульптурі композиція визначає розташування форм у просторі, їхній зв'язок між собою та оточенням, що дозволяє створювати відчуття рівноваги, гармонії та динаміки, роблячи твір виразним і переконливим. У графічному дизайні композиція забезпечує чіткість і впорядкованість, допомагаючи передавати інформацію найбільш ефективно та естетично. Баланс між візуальними елементами, гармонія кольорів і форм, а також здатність композиції спрямовувати увагу глядача відіграють критичну роль у досягненні бажаного ефекту [2], [3].

Усі види мистецтва базуються на композиційних законах, які художник використовує для організації простору, передання ідей та забезпечення

виразності твору. Незалежно від того, чи йдеться про площинну композицію в графічному дизайні, чи об'ємно-просторову в скульптурі, основні принципи гармонії та балансу залишаються невід'ємною складовою успішного художнього вираження. Вивчення композиції дозволяє глибше зрозуміти її природу, принципи та роль у сучасному мистецтві, зокрема в скульптурі та графічному дизайні [5], [6].

Теоретична частина. У мистецтві композиція відіграє ключову роль у формуванні художнього образу, забезпечуючи гармонію між окремими елементами твору. Важливими складовими композиції є закони та принципи, які допомагають митцям досягати естетичної єдності та впорядкованості. До таких законів належать рівновага, єдність і субпідрядність, а також основні засоби гармонізації — ритм, контраст, нюанс, тотожність, пропорції та масштаб. Кожен з цих компонентів має свої особливості й варіанти застосування у скульптурі та графічному дизайні [1], [2], [4].

Закони і засоби композиції, такі як рівновага, єдність, ритм, контраст, пропорції та масштаб, є невід'ємними елементами мистецтва, що забезпечують гармонійність і виразність художнього твору, надаючи йому естетичної та психологічної значущості. Композиція є ключовим елементом у створенні скульптурних та графічних творів, визначаючи їхню структуру і емоційний вплив на глядача [3], [5]. Основні принципи композиції включають рівновагу, єдність, ритм, контраст, пропорції та масштаб [2].

Рівновага, як один із основних принципів композиції, забезпечує гармонію через збалансоване розташування основних мас, організацію композиційного центру та узгодженість кольорів і фактур. Вона може бути симетричною або асиметричною, але завжди має на меті створення візуальної стабільності, яка надає глядачеві психологічний комфорт. Єдність композиції досягається шляхом підпорядкування елементів загальній концепції. Це може виявлятися через пластичну цілісність, єдине колористичне рішення або спільну форму. Важливою складовою гармонійності є ритм, який вносить динамізм, організуючи елементи через чергування форм і кольорів [4], [5].

Контраст, нюанс і тотожність також відіграють свою роль: контраст акцентує на відмінностях, нюанси створюють легкі зміни, а тотожність забезпечує повторення однорідних характеристик [2], [3]. Пропорції та масштаб є невід'ємними для досягнення естетичної єдності. Вони допомагають передати монументальність або камерність твору, незалежно від його розміру. Таким чином, закони композиції, такі як рівновага та єдність,

разом із засобами гармонізації, забезпечують виразність та естетичну значущість художнього твору [1], [5].

Композиція також є важливим аспектом у живопису, оскільки вона відповідає за грамотне розподілення елементів, що формують завершеність та цілісність твору. Основні елементи композиції в живопису включають малюнок, колір і форму, які взаємодіють, створюючи емоційний ефект [4]. Процес роботи над композицією складається з кількох етапів: вибір теми та сюжету, визначення ідеї, підбір формату і техніки виконання. Художник ретельно продумує структуру ліній, експериментує з позиціями персонажів і контролює рівновагу кольорів і тонів, щоб створити вражаючий центр композиції [1].

Композиційні схеми можуть бути як замкнутими, коли всі елементи спрямовані до центру, так і розімкнутими, де елементи прагнуть вийти за межі полотна. У будь-якому випадку важливо, щоб зображення об'єктів було максимально виразним, відкидаючи все зайве і залишаючи лише суттєве [5]. Основні правила композиції включають цілісність, де твір сприймається як єдине ціле, наявність композиційного центру, що привертає увагу, використання контрастів для акцентування, статику, яка створюється шляхом симетрії, та динаміку, що досягається асиметричним розташуванням елементів, а також застосування золотого перетину, що дозволяє досягти візуальної гармонії [3], [4].

Під час створення гармонійних композицій важливо враховувати не лише пропорції, а й заповненість полотна, його форму та розмір, а також розташування елементів у просторі. Історично підходи до композиції змінювались у залежності від епохи, від античності до сучасності. Відзначаючи важливість геометрії та симетрії в античному мистецтві, символізму в середньовіччі та відкриття перспективи в епоху Відродження, ми бачимо, як еволюціонували принципи композиції, впливаючи на художню практику та естетичні уявлення різних часів [2], [5].

Композиція є одним з ключових елементів у створенні як скульптурних, так і графічних творів. Вона формує естетичне сприйняття робіт, впливаючи на їхній баланс, гармонію та взаємодію з простором. Залежно від завдання та контексту, композиція може бути представлена у різних формах. Фронтальна композиція є найбільш поширеною в графічному дизайні та декоративно-прикладному мистецтві. Вона включає двовимірні твори та об'ємні елементи, які не потребують бокового огляду. У таких композиціях важливою є фактура, яка надає роботам рельєфності. Рельєф може бути досягнутий через

використання різних технік, таких як різьба по дереву чи камені, що дозволяє виділити форму твору через гру світла та тіні [1], [2].

Об'ємна композиція включає твори, які мають три виміри, такі як скульптура, дрібна пластика, малі архітектурні форми і різноманітні утилітарні об'єкти. Вона сприяє створенню більш реалістичних та фізично відчутних форм, де важливим є кут зору [3], [4].

Висновки У сучасному мистецтві основи композиції відіграють надзвичайно важливу роль, оскільки вони забезпечують естетичну цілісність і сприйняття художнього твору. Гармонія та баланс, як ключові елементи композиції, формують основи для досягнення ефективною комунікації між митцем і глядачем. Закони рівноваги, єдності та субпідрядності сприяють створенню візуально привабливих композицій, що передають емоції та ідеї. Ритм, контраст, нюанс, тотожність, пропорції й масштаб є інструментами, які художники використовують для досягнення динаміки та глибини в роботах, що підвищує їх художню цінність. Розуміння цих принципів допомагає створювати твори, які не лише привертають увагу, але й викликають глибокі емоційні реакції у глядачів. Фронтальна, об'ємна та глибинно-просторова композиції є різними підходами, які митці використовують для вираження своїх ідей. Кожен із цих типів композиції має свої особливості і може бути адаптований до конкретних художніх завдань. Гармонія та баланс в композиції виступають не тільки естетичними, а й психологічними категоріями, що сприяють формуванню особистісного сприйняття мистецтва. Вони створюють умови для глибшого розуміння твору, дозволяючи глядачеві зануритися в світ художньої ідеї і відчувати її силу та красу. Розвиток і вивчення композиційних засад у скульптурі та графічному дизайні залишаються актуальними і важливими завданнями для сучасних митців та дизайнерів, які прагнуть досягти високої якості у своїй творчості.

Список використаних джерел:

1. Демченко, І. І. (2004). Використання інтерактивних технологій навчання при викладанні образотворчого мистецтва у початковій школі. У Мистецька освіта у контексті європейської інтеграції: Теоретичні та методичні засади розвитку: Тези Міжнародної наукової конференції (с. 244–246). Київ–Суми: СумДПУ ім. А. Макаренка.
2. Идак, Ю. В., Клименюк, Т. М., & Лясковський, О. Й. (2014). Основи об'ємно-просторової композиції: навч. посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки. 212 с. ISBN 978-617-607-649-0.
3. Клименюк, Т. М. (2012). Креслення, рисунок, композиція: навч. посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки. 344 с. ISBN 978-617-607-339-0.
4. Михайленко, В. Є., & Яковлев, М. І. (2017). Основи композиції: геометричні аспекти художнього формотворення: навч. посіб. Київ: Каравела. 304 с. (Вища освіта в Україні). ISBN 966-8019-23-7.
5. Потрашкова, Л. В. (2007). Основи композиції та дизайну: навч. посіб. Харків: Вид. ХНЕУ. 150 с.
6. Васильева, О., & Поклад, І. (2002). Розвиток творчої особистості дитини в образотворчій діяльності. Мистецтво та освіта, (2), 42–43.

SCIENTIFIC PUBLICATION

WITH THE PROCEEDINGS OF THE VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

**«SCIENTIFIC FORUM: THEORY
AND PRACTICE OF RESEARCH»**

January 31, 2025 | Valencia, Kingdom of Spain

in English and Ukrainian

*All papers have been reviewed. Organizing committee may not agree with
the authors' point of view. Authors are responsible for the correctness of the papers' text.*

Contact details of the organizing committee:

NGO International Center of Scientific Research

Tel.: +38 098 1948380; +38 098 1526044

E-mail: info@scientia.report

URL: www.scientia.report

Signed for publication 31.01.2025. Format 70×100/16.
Offset Paper 80gsm. Times New Roman and Open Sans typefaces.
Digital color printing. Conventionally printed sheets 28,76.
Circulation: 50 copies. Printed from the finished original layout.

Publisher [PDF]: Primedia E-launch LLC
TX 75001, United States, Texas, Dallas. E-mail: info@primediaelaunch.com

Publisher [printed copies]: LLC UKRLOGOS Group
21005, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Certificate of the subject of the publishing business: ДК № 7860 of 22.06.2023.